

Kommunal- og distriktsdepartementet

PM-2013-10: Særavtale om permisjon og økonomiske vilkår ved etter- og videreutdanning, kurs mv.

Forfatter Statens personalhåndbok – Personalmeldinger

Dato 2013-12-02

Publisert PM-2013-10

Sammendrag Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen. Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. 9.11.

PM-2013-10 Særavtale om permisjon og økonomiske vilkår ved etter- og videreutdanning, kurs mv.

Dato: 02.12.2013

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. 9.11

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og hovedsammenslutningene er blitt enige om en ny «Særavtale om permisjon og økonomiske vilkår ved etter- og videreutdanning, kurs mv». Avtalen trer i kraft 1. januar 2014 og varigheten er satt til 31. desember 2016.

Kapittel 1 Virkeområde og omfang

§ 1. Virkeområde og omfang

1. Særavtalen omfatter permisjoner og økonomiske vilkår mv. under etter- og videreutdanning.
Særavtalen omfatter også grunnutdanning i betydning intern utdanning, etatsopplæring.
2. Særavtalens kapittel 2 og 3 gjelder ikke undervisningspersonale ved universiteter og høyskoler, da disse har egne regler.
3. Det avtales særskilt mellom staten og hovedsammenslutningene hvordan avtalen skal tilpasses undervisningspersonalet i grunn- og videregående skole.

4. Deltidstilsatt arbeidstaker med fast ukentlig arbeidstid (eventuelt gjennomsnittsberegning) kommer inn under avtalen på samme måte som arbeidstakere i **heltidsstilling**.
5. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) eller den FAD gir fullmakt, kan fastsette andre bestemmelser eller annen godtgjørelse enn det som fremgår av denne særavtale. Ved endring av bestemmelser eller godtgjørelser, skal dette skje i samråd med hovedsammenslutningene.

Kapittel 2 Økonomiske vilkår

§ 2. *Permisjon med full lønn*

Permisjon med full lønn kan innvilges for inntil ett år når:

- a) etter- og videreutdanning er nødvendig for virksomheten
- b) etter- og videreutdanning skal kvalifisere arbeidstakeren for fortsatt arbeid i stillingen eller virksomheten, og utdanningen er en integrert del av arbeidsvilkårene
- c) etter- og videreutdanning er nødvendig for at arbeidstakeren skal kunne fortsette i staten.

Det er virksomheten som vurderer om etter- og videreutdanning er nødvendig.

Med lønn forstås lønn etter hovedtariffavtalens fellesbestemmelser § 2 nr. 1 dersom ikke annet er avtalt.

§ 3. *Permisjon med delvis lønn*

Permisjon med delvis lønn kan innvilges for inntil ett år i de tilfeller etter- og videreutdanningen har mindre eller liten betydning for virksomheten. Virksomheten vurderer nødvendigheten av etter- og videreutdanningen.

Med lønn forstås lønn etter hovedtariffavtalens fellesbestemmelser § 2 nr. 1 dersom ikke annet er avtalt.

§ 4. *Stipend*

Det kan gis stipend til etter- og videreutdanning som virksomheten har behov for. Stipendet kan gis i kombinasjon med permisjon med eller uten lønn. Stipend kan også gis til dekning av utgifter som studieavgift, bøker, materiell mv.

§ 5. *Utbetaling av lønnsmessige tillegg*

Ved pålagt etter- og videreutdanning av inntil tre måneders varighet, utbetales lønn i henhold til fellesbestemmelsene § 11 nr. 1.

Ved pålagt etter- og videreutdanning på turnusfridager skal arbeidstakere, som ikke får lønn på disse dager utover hva de ville fått ved å utføre sitt ordinære arbeide, gis fri inntil to dager for turnusfridager som er medgått til etter- og videreutdanning. Arbeidstakere som etter tidligere praksis får særskilt godtgjørelse for turnusfridager som er medgått under etter- og videreutdanningen, skal ikke gis fridager i tillegg.

Kapittel 3 Refusjon og plikttjeneste

§ 6. *Utgifter ved etatsskoler*

Virksomheten kan dekke reise- og oppholdsutgifter ved etatsskoler. Satsene fastsettes av virksomheten.

§ 7. Reiseutgifter

For pålagt etter- og videreutdanning, **kurs og konferanser** dekkes reiseutgifter mellom hjemsted og utdanningssted ved opplæringens begynnelse og slutt etter Særavtale for reiser innenlands for statens regning.

§ 8. Utgifter til omsorgsforpliktelser ved etter- og videreutdanning, kurs og konferanser

Arbeidstakere som har omsorgsforpliktelser for barn **til og med** 12 år, funksjonshemmede barn, eldre og uføre, kan ved deltakelse på pålagt etter- og videreutdanning, kurs og konferanser få dekket sannsynliggjorte utgifter som skyldes omsorgsforpliktelser, med inntil kr **500,-** pr. døgn. Ordningen er begrenset til 14 døgn pr. år, for eneforsørgere 20 døgn pr. år. Det forutsettes at forpliktelsen ellers ville ha hindret arbeidstakeren i å delta.

§ 9. Refusjon av utdanningsutgifter/plikttjeneste

1. Når det gis permisjoner med hel eller delvis lønn, og/eller utdanningsutgifter/stipend dekkes av virksomheten, **kan** det inngås avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver om plikttjeneste, og om refusjon av utdanningsutgifter/stipend hvis arbeidstakeren unnlater å oppfylle avtalen om plikttjeneste.
Ved permisjon av **kortere** varighet enn to måneder eller ved utdanningsutgifter lavere enn 1 G, **inngås det ikke avtale om plikttjeneste.**
2. Plikttjenesten skal i alminnelighet være det dobbelte av permisjonstiden.

Kapittel 4 Permisjon med lønn ved lese- og eksamensdager

§ 10. Lese- og eksamensdager

1. Arbeidstakere har i forbindelse med eksamen rett til **en** eksamens- **eller en** lesedag pr. **to** studiepoeng. **Lesedagen(e)** skal benyttes i umiddelbar tilknytning til eksamen. Arbeidstaker og arbeidsgiver må på forhånd avtale når dagene skal benyttes.
Arbeidstakere som tar etter- og videreutdanning som er til nytte for virksomheten eller for arbeidstakerens stilling/kompetanse, har rett til permisjon med lønn **til sammen** i inntil 21 **lese- og eksamensdager** i løpet av et studieår.
Arbeidstakere som tar etter- og videreutdanning som har liten eller ingen betydning for virksomheten, har rett til permisjon med lønn til sammen i inntil syv lese- og eksamensdager i løpet av ett studieår.
2. For studier som omfatter fag fra videregående skole, tilsvarer 20 skoletimer pr. studieår ett studiepoeng. **Lese- og eksamensdager** beregnes etter pkt. 1. Medgått tid til **hjemmestudier** har ingen betydning for beregning av studiepoeng.
3. Andre typer kurs og opplæring med avsluttende eksamen som ikke måles i studiepoeng, gir bare rett til permisjon med lønn på eksamensdagen(e). Er kurset til nytte for virksomheten, kan arbeidstakeren **i tillegg** gis permisjon med lønn en lesedag i umiddelbar tilknytning til eksamen.
4. Arbeidstakere som mottar stipend i forbindelse med studiene, har kun krav på **lese- og eksamensdager** uten lønn, jf pkt. 1.
5. **For midlertidig ansatte i kortere ansettelsesforhold enn 12 måneder, kan det gis permisjon med lønn etter pkt 1 – 4 ovenfor.**

Kapittel 5 Varighet

§ 11. Varighet

Søravtalen gjelder med virkning fra **1. januar 2014 til og med 31. desember 2016**. Avtalen kan sies opp av hver av partene med 3 måneders varsel.

Etter fullmakt
Merethe Foss Liverud
statens personaldirektør
Per Kristian Knutsen
ass. statens personaldirektør

*Eventuelle henvendelser:
Arbeidsgiverpolitisk avdeling, tlf. 22244801*